

Súd: Okresný súd Pezinok
Spisová značka: 9Csp/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118320229
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Vícenová
ECLI: ECLI:SK:OSPK:2022:6118320229.10

Uznesenie

Okresný súd Pezinok v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: W. S., A.. XX.XX.XXXX, W. Q. XXX/XX, D., o zaplatenie 877,25 eura s príslušenstvom a o sťažnosti žalobcu, takto

rozhodol:

Súd zamietá sťažnosť žalobcu, doručenú súdu dňa 07.06.2022, podanú proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok č. k. 9Csp 13/2019-208 zo dňa 17.05.2022.

odôvodnenie:

1 Právoplatným rozsudkom č. k. 9Csp 13/2019-186 zo dňa 13.09.2021 v spojení s opravným uznesením č. k. 9Csp 13/2019-200 zo dňa 25.11.2021 súd rozhodol o nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania tak, že ten priznal žalobcovi. O výške tohto nároku rozhodol súd postupom v zmysle § 262 ods. 2 CSP uznesením č. k. 9Csp 13/2019-208 zo dňa 17.05.2022, doručeným žalobcovi dňa 27.05.2022, tak, že žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 263,16 € v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia, k rukám právneho zástupcu žalobcu.

2 Dňa 07.06.2022 bola súdu včas doručená sťažnosť žalobcu proti uzneseniu č. k. 9Csp 13/2019-208 zo dňa 17.05.2022 v rozsahu žalobcovi nepriznanej náhrady trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby - pokus o zmier (predžalobná výzva), ktorú žalobca odôvodňuje tým, že napadnutým uznesením mu súd nepriznal náhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby - pokus o zmier, na ktorý má v zmysle zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) a vyhlášky Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej aj „vyhláška“) právo. Má za to, že pokus o zmier, ktorý zaslal pred podaním žaloby žalovanému, spĺňa všetky podmienky kvalifikovanej predžalobnej výzvy, keďže žalovaný je v ňom upozomený na výšku pohľadávky, úroky z omeškania a ďalšie poplatky súdneho a exekučného konania a zároveň sú v ňom uvedené aj platobné údaje na splatenie pohľadávky a kontaktné údaje pre mimosúdne vyriešenie záležitosti. Žalobca ďalej uvádza, že dňa 15.06.2019 nadobudla účinnosť novela vyhlášky, pričom v zmysle § 13a ods. 1 písm. d) novelizovaného znenia vyhlášky sa za samostatný úkon právnej služby považuje aj vypracovanie predžalobnej výzvy. „Lex superior derogat legi inferiori“ je právny princíp, ktorý znamená, že ak existuje rozpor medzi ustanoveniami dvoch právnych predpisov rôznej právnej sily, prednosť má predpis vyššej právnej sily, v danom prípade je však podľa neho aplikácia predmetného princípu vylúčená, nakoľko CSP neupravuje spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby poskytované klientom; v zmysle uvedeného teda nie je možné nepriznať náhradu odmeny advokáta za predžalobnú výzvu ako úkon právnej služby s jednoduchým odkazom na § 251 CSP, nakoľko predmetné ustanovenie zákona neupravuje spornú problematiku na rozdiel od vyhlášky, čím sa vylučuje aplikácia nadradeného zákonného právneho predpisu. Ďalej dôvodí tým, že v Civilnom sporovom poriadku nie sú stanovené žiadne obligatórne fázy procesu a ponecháva sa zodpovednosť za dodržanie princípu procesnej ekonomie konajúcemu sudcovi; konanie sa však stále

berie ako jeden celok, ktorého začiatok je stanovený momentom podania žaloby a koniec právoplatným skončením veci, preto ak by sme prijali premisu, že procesným okamihom, od ktorého možno hovoriť o trovách konania, je začatie súdneho konania, pričom dovtedy nejde o trovy konania, v takom prípade nemožno hovoriť o trovách konania v ponímaní § 251 CSP ani pri úkonoch právnej služby, akými sú prevzatie a príprava zastúpenia či podanie samotného žalobného návrhu, nakoľko tieto úkony budú vždy, s prihliadnutím na časový horizont, vykonané pred začatím súdneho konania. Úkon právnej služby, akým je predžalobná výzva, takisto v žiadnom prípade nemožno kategorizovať ako náklad spojený s uplatnením pohľadávky v ponímaní § 121 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), nakoľko tento úkon je potrebné bezpodmienečne subsumovať pod trovy právneho zastúpenia poskytované po prevzatí zastúpenia advokátom, ba dokonca priamo súvisí so samotným konaním na súde v prípade, že subjekt, ktorému je takáto predžalobná výzva adresovaná, ostane pasívny. Je toho názoru, že novela vyhlášky odstránila pochybnosť o tom, či možno predžalobnú výzvu považovať za trovy právneho zastúpenia, teda nie za príslušenstvo pohľadávky, a to práve tým, že tento úkon zaradila samostatne medzi úkony, za ktoré patrí advokátovi odmena; z uvedeného dôvodu preto nie je možné, aby si žalobca v zmysle výzvy okresného súdu uplatnil spornú odmenu advokáta za predžalobnú výzvu v rámci nákladov spojených s uplatnením pohľadávky. V uvedených súvislostiach žalobca poukazuje na viaceré súdne rozhodnutia (uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 8Cob 74/2021 zo dňa 27.10.2021, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co 28/2021 zo dňa 29.04.2021, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp 21/2021 zo dňa 28.07.2021, uznesenie Okresného súdu Trnava sp. zn. 11Csp 32/2020 zo dňa 16.02.2022, uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co 33/2021 zo dňa 26.01.2022). Žalobca poukazuje aj na skutočnosť, že civilné sporové konanie je ovládané zásadou iura novit curia (práva pozná súd), v dôsledku čoho je zřejmé, že právne predpisy nie sú predmetom dokazovania, preto ich konajúci súd musí poznať. Strany sporu nie sú povinné uplatnený nárok, ani obranu proti nemu právne kvalifikovať, pretože právna kvalifikácia veci je vecou súdu. Musia ale uviesť rozhodné skutočnosti, ktoré umožnia súdu, aby uplatnený nárok alebo obranu proti nemu právne kvalifikoval. Súd je povinný skúmať, či tvrdené skutočnosti možno podriaďiť pod hypotézu niektorej právnej normy tak, aby z dispozície tejto právnej normy bolo možné vyvodiť plnenie, prípadne určiť, či tu žalobcom požadovaný právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, alebo potvrdiť také skutočnosti, ktoré bránia tomu, aby bolo žalobe vyhovené. Ak strana sporu uvedie rozhodujúce skutočnosti, z ktorých vyvodzuje tvrdený nárok alebo obranu proti nemu, ale s týmito skutočnosťami spája nesprávne právne následky, nie je súd viazaný právnym názorom strany sporu a je povinný posúdiť vec podľa tých právnych noriem, ktoré na tvrdený a súdom zistený skutkový stav dopadajú. Nemožno uprieť súdu, aby v spojení so skutkovými zisteniami urobil sám odlišné, právu zodpovedajúce hodnotenie žalobou uplatneného plnenia. Záverom uviedol, že žalobou uplatnený nárok na zaplatenie sumy vo výške 72,79 € s DPH, pozostávajúcej z jedného úkonu právnej služby (predžalobná výzva) a jedného režijného paušálu k tomuto úkonu právnej služby mohol byť v prejednávanej príhode zo strany súdu právne posúdený ako nárok na zaplatenie príslušenstva pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ a to bez ohľadu na to, či žalobca takto uplatnený nárok špecifikoval v žalobe ako nárok na náhradu trov konania a preto navrhuje, aby súd napadnutý výrok o trovách konania zrušil alebo zmenil tak, že zaviazá žalovaného okrem iného aj na úhradu predžalobnej výzvy vo výške 61,74 € s DPH spolu s režijným paušálom vo výške 11,05 € s DPH.

3 Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

4 Podľa § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

5 Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

6 Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd priznal žalobcovi náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby: i) prevzatie a príprava zastúpenia (10.08.2018), ii) písomné podanie na súd vo veci samej - žaloba (10.08.2018) a iii) písomné podanie na súd vo veci samej - odvolanie (18.12.2019), odvolávajúc sa pritom na ustanovenia vyhlášky, účinnej v čase vykonania jednotlivých úkonov právnej služby (§ 9 ods. 1, § 10 ods. 1, 2, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3) a predovšetkým na § 251 CSP. Za úkon právnej služby - predžalobná výzva zo dňa 19.07.2018 však súd nepriznal žalobcovi náhradu v zmysle § 251 CSP s odôvodnením, že tento úkon bol realizovaný

ešte pred začatím súdneho konania. Právna úprava trov konania v ustanovení § 251 CSP predpokladá výslovný časový aspekt vynaloženia týchto nákladov. Na to, aby výdavky mohli byť považované za trovy súdneho konania, musia vzniknúť strane v tomto súdnom konaní, teda v čase od začatia súdneho konania do jeho skončenia. Civilné sporové konanie sa začína výlučne podaním žaloby či návrhu na nariadenie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu, preto výdavky, ktoré vzniknú pred týmto okamihom (kde možno zaradiť aj predžalobnú výzvu), nemožno považovať za trovy konania.

7 Po posúdení podanej sťažnosti, v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia a obsahom súdneho spisu má súd za to, že sťažnosť je v celom rozsahu nedôvodná. Z odôvodnenia napadnutého uznesenia vyplýva, že súd sa pri rozhodovaní o výške nároku žalobcu na náhradu trov konania dôsledne zaoberal otázkou hospodárnosti a účelnosti skutočne vynaložených trov konania, spočívajúcich v jednotlivých žalobcovi v konaní poskytnutých úkonoch právnej služby, za ktoré priznal žalobcovi náhradu v zmysle príslušných ustanovení osobitného predpisu, pričom celková výška nároku žalobcu na náhradu trov konania je výsledkom riadneho a náležitého posúdenia obsahu spisu, na ktoré súd správne aplikoval príslušné právne predpisy.

8 Neobstojí ani tvrdenie žalobcu o tom, že v danom prípade je vylúčená aplikácia zásady „Lex superior derogat legi inferiori“, keďže v § 251 CSP je daný právny základ posudzovania trov konania, t.j. časový okamih uskutočnenia jednotlivých úkonov právnej služby, ktorý nemožno odignorovať iba odkazom sa na § 13a vyhlášky, ktorá je vydaná v nadväznosti na iný právny predpis, ako je Civilný sporový poriadok. Úmysel zákonodarcu, vyplývajúci z dôvodovej správy k vyhláške, na ktorú žalobca v podanej sťažnosti poukazuje, podľa názoru súdu nemôže žiadnym spôsobom zmeniť samotné znenie zákona, keďže vyhláška je len podzákoným právnym predpisom (právny predpis s nižšou právnou silou), t.j. vykonávacím predpisom k zákonu č. 586/2003 Z. z. o advokácii. Vyhláška upravuje, za akých podmienok a akým spôsobom sa určuje výška odmeny advokáta a výška náhrad za poskytnuté právne služby, nie je však vykonávacím predpisom vo vzťahu k Civilnému sporovému poriadku a žiadnym spôsobom preto nemôže meniť ani rozširovať zákonnú definíciu trov konania, ako je uvedená v § 251 CSP.

9 Ustanovenia CSP teda majú vo všeobecnosti prednosť pred ustanoveniami osobitného predpisu a preto za uvedený úkon právnej služby žalobcovi aj naďalej (t.j. po novelizácii § 13a ods. 1 vyhlášky) neprislúcha náhrada.

10 Komentáre k Civilnému sporovému poriadku vylučujú možnosť kompenzácie nákladov na predžalobnú výzvu vo forme náhrady trov konania. Základným dôvodom je práve uvedený časový rozmer definície trov konania, ktorý tieto výdavky explicitne vylučuje. Časový interval, v rámci ktorého možno uvažovať o trovách konania, je teda striktno ohraničený začatím konania (§ 156 CSP) a právoplatnosťou súdneho rozhodnutia, ktorým sa konanie končí. Keďže náklady na predžalobnú výzvu sú vždy vynaložené pred začatím konania (teda pred podaním samotnej žaloby na súd), nemožno ich zahrnúť pod trovy konania. Aj keď Ministerstvo spravodlivosti SR zdôrazňuje, že predžalobná výzva môže odvrátiť súdne konanie, teda má súvis so súdnym konaním, odborná prax sa s týmto názorom plne nestotožňuje.

11 Podľa názoru súdu náklady spojené s predžalobnou výzvou si žalobca mohol uplatniť ako príslušenstvo pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ, podľa ktorého príslušenstvom pohľadávky sú úroky, úroky z omeškania, poplatok z omeškania a náklady spojené s jej uplatnením, čo sa však v tomto prípade nestalo a preto mu súd ich náhradu ani nemohol priznať.

12 Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Najvyšší súd SR vo svojom uznesení zo dňa 09.06.2020, sp. zn. 3MObdo 2/2010, v ktorom uviedol: „Náklady spojené s uplatnením pohľadávky sú najmä trovy vzniknuté v súvislosti s uplatnením pohľadávky, a to aj v predsúdnom štádiu, pričom sa jedná najmä o náklady, ktoré priamo súvisia s uplatnením pohľadávky. Tieto náklady sa musia týkať splatnej pohľadávky a musia byť účelne vynaložené na to, aby sa dali úspešne uplatniť aj v súdnom spore ako hmotnoprávny nárok odlišný od trov konania.“. Na základe uvedeného treba prijať záver, že príslušenstvom pohľadávky sú aj vynaložené náklady na odmenu za právnu službu poskytnutú mimo súdneho konania v súvislosti s uplatnením pohľadávky (§ 121 ods. 3 OZ), t.j. za predžalobnú výzvu.

13 Krajský súd v Prešove vo svojom uznesení sp. zn. 9Co 64/2017 zo dňa 07.11.2017 konštatoval, že predžalobná výzva nie je úkon vykonaný v rámci konania a teda nemôže byť refundovaná neúspešnou

stranou v rámci náhrady trov konania, kde môžu byť priznané úspešnej strane len trovy vzniknuté v súvislosti s vedením súdneho konania, t. j. po podaní návrhu, pričom zdôraznil, že ustanovenie § 251 CSP definitívne vylúčilo priznanie výdavkov, ktoré vznikli pred začatím konania, v rámci náhrady trov konania.

14 Pokiaľ ide o argumentáciu žalobcu, že predžalobnú výzvu nemožno považovať za náklady spojené s uplatnením pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ, ale treba ju považovať za trovy právneho zastúpenia, resp. že v zmysle zásady iura novit curia mal súd posúdiť nárok žalobcu (uplatnený v žalobe v rámci náhrady trov konania) na zaplatenie odmeny za predžalobnú výzvu ako nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky (t.j. príslušenstvo pohľadávky), súd sa s ňou nestotožňuje, nakoľko žalobca nesie zodpovednosť za (správne) uplatnenie svojich nárokov proti žalovanému na súde a splnenie tejto povinnosti nemôže bez ďalšieho prenášať na súd, keďže ho na to neoprávňuje žiadne zákonné ustanovenie. V tomto štádiu konania, t.j. po právoplatnom skončení konania, nemožno v rámci rozhodovania o konkrétnej výške nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP priznať žalobcovi aj náklady za predžalobnú výzvu ako príslušenstvo pohľadávky podľa § 121 ods. 3 OZ, to by mohol súd urobiť iba v rozhodnutí vo veci samej a za predpokladu, že by žalobca tieto náklady skutkovo vymedzil v žalobe v rámci žalobného návrhu, k čomu však nedošlo a žalobca proti tomu ani nepodal odvolanie, resp. návrh na vydanie dopĺňacieho rozsudku podľa § 225 CSP, v dôsledku čoho nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie súdu vo veci samej. V napadnutom uznesení teda súd správne považoval predžalobnú výzvu (pokús o zmier) za úkon právnej služby, za ktorý žalobcovi nepriznal náhradu a tento svoj právny názor aj náležite odôvodnil.

15 Z obsahu predžalobnej výzvy už na prvý pohľad badať, že ide o formulárové tlačivo, bežne používané pri každom dlžníkovi žalobcu, v ktorom sa menia iba údaje, akými sú označenie dlžníka (jeho menom, priezviskom, dátumom narodenia, adresou), výška dlžnej sumy/istiny a príslušenstva, dátum, prípadne variabilný symbol. Ide teda iba o jednoduchý administratívny úkon nevyžadujúci si špeciálnu zručnosť a odborné vedomosti, čo by žalobca pri predpokladanom administratívnom vybavení bol schopný bez ťažkostí zvládnuť sám (t.j. bez osobitnej právnej pomoci) a aj z tohto dôvodu súd nemôže prijať záver, že náklady na odmenu advokáta za účelom vyhotovenia predžalobnej výzvy pre dlžníka boli účelne vynaloženými.

16 S poukazom na vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je vecne správne, a preto sťažnosť zamietol ako nedôvodnú tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.